

[illegible]

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין

פנא ב מיי פ"ז מהל'
קידוש המזל ל' מ:
פר ב מיי ש"ז הלכה
ט:
פנא ג מיי ש"ז הלכה י:
פנא ד מיי ש"ז הלכה ט:

רבינו חננאל

בכ"ג ונקלה אחיך בעיני
שילקה אחיך. כלומר
קידוש המזל ל' מ:
יתקיים ויהיה ח' עיבור
החדש בג' חציות אבי
חני קידוש תניא נמי
הכי קידוש החדש בג'
ועיבור השנה בג' דברי
רבי מאיר (ה) והוציא רבא
הכי קידוש ביום עיבור
והוא ביום שלשים בג'
דינין אחר עיבור ליכא
קידוש כ"י אלעזר בג'
צדוק דתנא אס לא נראה
בזמנו אין מקדישין אותו
שכבר קידשוהו שנים.
רב אשי אמר לעולם
חשוב לעיבור החדש
קני ואידי דבעי מצינא
עיבור שנה תנא נמי
עיבור החדש ואסקא
חשוב חודש אין מכלל
קידוש חודש ליכא
ותנין סתמא כוכבי אלעזר
(דמנ) (דמנא) בין שרואה
בזמנו בין שלא נראה
בזמנו אין מקדישין אותו
שנאמר וקדשתם את שנת
החמישים שנה. שנים
אתה מקדש ואי אתה
מקדש חדשים וק"ל
דאפילו רבי אלעזר לא
אמר אלא מדאורייתא אבל
מדרבנן מקדישין. עיבור
שנה בג' רשב"ג (אומן)
ב' מתחילין ובה' נושאין
ונותנין כ"י כ"ד מתחילין
ב' נושאין ונותנין ב'
ונותנין ב' ד' רשב"ג ב'
קפא שפע להון מהבא
יבכרן ה' וישמחן הרי
ג' מתחילין בג' יא' ה'
ה' חובות כמאן שנושאין
ונותנין ב' יא' פני
ד' מיכן שגומרין ב'
ו' יתחשבו ב' לוי אמר
מהבא ויקח רב טבחים את
שלש שומרי הסף מיכן
שגומרין ב' ו' וחמשה
אנשים מרואי פני המלך
מיכן שנושאין ונותנין
בחמישה. ושבעה אנשים
רואי פני המלך מיכן
שגומרין ב' (מתחילין
בג'). אחד אומר לישב
וב' אומרים שלא לישב
בטל היתיר במיעוטו
כלומר אין צורך לביט
ד' לישב שאין שנה זו
צריכה עיבור ב' אומרים
לישב אחד אומר שלא
לישב מוסיפין עליהם
שנים ונושאין ונותנין
ב'. שלשה אומרים
צריכה ושנים אומרים
אינה צריכה מוסיפין
עליהם שנים שאין המנין
פחות משבעה. ואם
עירובו בשלשה מעוברת.
כלומר אם הסכימו
מתחלה ישיבתן ששנה
זו צריכה עיבור ועיבורה
מעברין את השנה אלא

שכבר קידשוהו בשמים. י"מ דכ"ד של מעלה מקדישין אותו
לעולם שבעת המלך ואין נראה להם כן בזמנו נמי כבר
קדשו בשמים אלא נראה כפירוש הקונטרס בפ"ד דר"ה דביום שלשים
ממתינים כ"ד של מעלה לכ"ד של מטה שמה יעברו אבל יום שלשים
ואחד שאי אפשר שאלא קדשו היום
מקדישין אותו בשמים מן השחר והא
דלמך בירושלמי רבא בר זבדא בשם
רב טעמא דר' אלעזר בר' דאון בשעה
שכ"ד שלמעלה רואין שאין מקדישין
אותה מקדישין הן י"ש לישבו כפירוש
הקונטרס דהכי פירש בשעה שכ"ד
שלמעלה רואין שאין מקדישין אותו
מלמטה ביום ל' מקדישין אותו הן
מן הנזק ביום ל' לא דאין כלן ספק
דודאי יקבע היום:
ואידי רתנא עיבור שנה. פירש
בקונטרס דהתם לא קני
דלא תני עיבור דלמירה צעי שיקדשו
אדר השני לשם אדר דאי שחקי ממילא
מקדש לשם יוסן שפירש שיקדשו
אדר השני לשם אדר לא דק דלשון
קידוש אין להזכיר להאי תנא דלא צעי
קידוש לא מלא ולא חסר ואין אומר
בו מקדוש מקדוש והיה לו לומר
שקובעין אותו לשם אדר ומה משמע
מתוך פ' דביום שלשים קובעין אותו
לשם אדר שני אלא נראה דלמירין
לקמן (דף י"ג) אין מעברין את
השנה ביום שלשים של אדר הואיל
ורואי לקובעו ניסן אלא לרין לומר
דלמירה של עיבור היינו בשעה
שגומרין שבעה שמה השנה מעוברת
קודם שלשים של אדר ושבעה שנה
עדים שראו את החדש אפילו יקבעו
אותו סתם לית לן זה וממילא הו
אדר השני: **חשוב** חודש אין
קידוש חודש לא מני ר"א. תימה א"כ
מיקשי דר' מאיר אדר מאיר דבמתני'
קמי עיבור החדש בשלשה ועיבור
השנה בג' דברי ר"מ ולעיל קמי
צביריתא קידוש החדש ועיבור השנה
בג' דברי ר"מ ואין לומר דברי ר"מ
דמתניין אע"פ שנה קאי ולא
אע"פ החדש מוקדאמר דאידי דצעי
למיתני עיבור שנה תנא נמי עיבור
חדש משמע דחד תנא תני תרומיהו:
שבעה רואי פני ט"ד. פירש
בקונטרס דאלאחשורוס
קאי ואין נראה שחקנו כנגד שרי
העו"ג ונפרש ר"מ דהם שרי ישראל
דלשכחן כסוף מלכים (ב כה) דהגלה
נחוראלדן ג' שומרי הסף וה' רואי פני
המלך וכסוף ירמיה (ג) כמצי ושבעה
אנשים מרואי פני המלך וכן מוכח
בירושלמי ומונה מוקדאמר גבי סנהדרי
גדולה והכי איתא התם אית תנא תני
ע"א שנאמר ויקח רב הטבחים את
שלשה שומרי הסף הרי שלשה ושבעה
אנשים מרואי פני המלך הרי עשר
וששים איש מעט הארץ הרי שבעים
ומן העיר לקח סרים אחד אשר
הוא פקיד על אנשי המלחמה הרי
שבעים ואחד ולמה קרא אותו
סרים שיושב ומסרם בהלכה כמות

למחיה עשרים וחמ"א וכי מייית בהך חדא
לימות דהא כי מחית אנבא דחייא קא מחית
אמר ליה אמר קרא יונקלה אחיך לעיניך
אחר שלקה אחיך בעינא וליכא: עיבור
החדש בשלשה: חישוב לא קתני קידוש
לא קתני אלא עיבור לא ליקדשא וממילא
לעבר אמר אביי תני קידוש החדש תניא
נמי הכי קידוש החדש ועיבור השנה בשלשה
דברי רבי מאיר אמר רבא והא עיבור
קתני אלא אמר רבא קידוש ביום עיבור
בשלשה אחר עיבור ליכא קידוש ומני רבי
אלעזר (ב) צדוק הוא דתניא רבי אלעזר
(ב) צדוק אומר (א) אלא לא נראה בזמנו אין
מקדישין אותו שכבר קידשוהו בשמים רב
נחמן אמר קידוש אחר עיבור בשלשה ביום
עיבור ליכא קידוש ומני פלימו היא דתניא
פלימו (א) אומר בזמנו אין מקדישין אותו שלא
בזמנו מקדישין אותו רב אשי אמר לעולם
חשוב קתני ומאי עיבור חישוב דעיבור
ואידי דקבעי למיתני עיבור שנה תנא נמי
עיבור חודש חישוב חודש אין קידוש חודש
לא מני ר' אליעזר היא דתניא ר' אליעזר
אומר בין בזמנו בין שלא בזמנו אין
מקדישין אותו שנאמר וקדשתם את שנת
החמישים שנה שנים אתה מקדש ואי אתה
מקדש חדשים: רבן שמעון בן גמליאל
אומר בשלשה כו': תניא כיצד אמר רבן
שמעון בן גמליאל (א) בשלשה מתחילין
ובחמישה נושאין ונותנין וגומרין בשבעה
אחד אומר לישב ושנים אומרים שלא לישב
בטל יחיד במיעוטו שנים אומרים לישב
ואחד אומר שלא לישב מוסיפין עליהם עוד
שנים ונושאין ונותנין בדבר שנים אומרים
צריכה ושלשה אומרים אינה צריכה בטל
שנים במיעוטן שלשה אומרים צריכה ושנים
אומרים אינה צריכה מוסיפין עליהם עוד
שנים שאין המנין פחות משבעה הני
(א) שלשה חמשה ושבעה כנגד מי פליגי בה
רבי יצחק בר נחמני וחד דעימיה ומנו רבי
שמעון בן פז ואמרי לה רבי שמעון בן פז
וחד דעימיה ומנו ר' יצחק בר נחמני חד אמר
כנגד ברכת כהנים וחד אמר (א) שלשה כנגד
שומרי הסף חמשה מרואי פני המלך שבעה
רואי פני המלך תני רב יוסף הני שלשה
וחמשה ושבעה (א) שלשה כנגד שומרי הסף
חמשה מרואי פני המלך שבעה רואי פני
המלך א"ל אביי לרב יוסף עד האידנא מאי
מעמא לא פריש לן מר הכי אמר להו לא
הוה ידענא דצריכיתו (א) מי בעיתו מנאי
מילתא ולא אמרי לכו: זמן נשיא צריך גדי
סימן: ת"ר אין מעברין את השנה אלא
במוזבזין

למחיה עשרים וחמ"א. דהא אכתי חי הוא ואנבא דחיי מחי: **חשוב** לא
קפני. דנימא שצריך שלשה לחשב אם יעברו את החדש דבחושנא
מליא אע"פ שצריך לעברו כגון משום יקריא ומשום מחילא אפילו הכי
חושבנא צעי דמנן במסכת ערכין (דף ה:) אין פוחטין מארבעה
חדשים המעברין בשנה ולא נראה
לעבר יותר על שנה אלא משעה
מעברין לא עבדינן דאם כן קדים
ואתי סיהרא תלתא יומי ומחילא שיקרא
הלך צריך לחשב תולדות הלכנה אם
מקדוש שלשה ימים או שנים לקביעות
החדש לא מעברין ליה דמחיה זה
אינני: קידוש לא קפני. דנימא דלרין
ג' לקבל עדות החדש מפי העדים
ולומר מקדוש החדש: **אלא** עיבור החדש.
משמע שצריך שלשה לומר מעובר
החדש אמירה זו למה: **לא** ליקדשים.
ביום שלשים וממילא כי מקדישין
ליה למחר מעבר החדש שעבר דיום
שלשים צריכה שיהיה ליה: **תני** קידוש.
ועל כל דרך תנא שנה קאי: **והא** עיבור
קפני. דרין תנא טועה צבירא
לחסר תיבה על ידי שכהא אכל אין
נחלק למנא דין גירסת קידוש לגירסת
עיבור: (א) ביום עיבור. יום עיבור
הוא יום שלשים שממנו נעשה החדש
מעובר כדלעיל לעברו: קידוש
ביום עיבור. כגון בחדש חסר שעבר
צריך שלשה לקדש ראש חדש הבא
ביום ל' לחדש שעבר: **לאחר** עיבור.
אם עשו חודש שעבר מלא וקבעו
ר"ח ביום ל' ואחד ביום אומריין בו
מקדוש מקדוש: **בזמנו**. ביום ל'
דמולדתו ביום ל' הוא דאין חדש
לכנה (א) פחות מכ"ט יום ומחילא
ומש"ג חלקים: **שכבר** קידשוהו
בשמים. כ"ד שלמעלה מחמתמו:
פלימו אומר בזמנו אין מקדישין אותו.
שא"ל לעשות חיזוק לדבר שהרי בזמנו
בא: **חישוב** דעיבור. לחשב אם
יעברוהו דלילו קידוש סבר תנא דין
דלא צריך לקדשו לא מלא ולא חסר
וכר"א בר' שמעון לקמן ואידי דתני
עיבור השנה דהוי נמי חישוב דעיבור
השנה והתם לא קני דלא תני עיבור
דלמירה צעי שיקדשו אדר השני לשם
אדר דאי שחקי ממילא לשם ניסן
מיקבע תנא נמי גבי חדש עיבור
החדש וקרייה נמי לחישוב עיבור
ואשמעין דחשוב צעין אכל קידוש
לא צעין לא מלא ולא חסר כר"א:
שנים אסא מקדש. שנה של כל יוצל
א' אומר
לישב. א' מן השלשה אומר צריך לישב
ולעין אס צריכה לעבר שנה זו מפני
האציז לא התקופות לא פירות האילנות
כלקמן (דף יא:): **ושנים** אומרים. אינו
צריך להושיב כ"ד על כן שאין כלן
ספק דודאי אינה צריכה לעבר: **בטל**
יחיד במיעוטו. ולא יסבו החמשה
עוד צעין דכר: שנים אומרים
לישב ואחד אומר שלא לישב. הולכין
אחר השנים ויושבין לישא ולימן אם
צריכה לעבר אם לאו ומשא ומתן של
עיבור צריך חמשה לפיכך מוסיפין

עוד שנים. ולקמן מפרש שלשה וחמשה ושבעה כנגד מי: שנים
אומרים צריכה. לעבר ושלשה אומרים אין צריכה בטלו שנים
במיעוטן ועומדין והולכין להם: שנים אומרים אינה צריכה ושלשה אומרים צריכה.
הולכין אחר הרוב ומוסיפין עוד שנים לשלמה המנין
ומעברין: **כנגד ברכת כהנים**. כפסוק ראשון ג' תיבות והשני ה' והשלישי ז' תיבות: (א) שלשה כנגד שומרי הסף כו'. כלומר אשכחנא דמלכותא
דארעא שלשה ממונין וחמשה ממונין ושבעה ממונין ג' כנגד שומרי הסף כדקדקו (מלכים ב כה) גבי גלות נחוראלדן והתם נמי משכחת חמשה
מרואי פני המלך ונחשורוס (אחר ה) אשכחן שבעה שרי פרס ומדי ועיבור שנה מעטכסיי מלכות שמים הוא לישב סדר השנים על מכונין:
במוזבזין

א' ארבעים יבנו לא יסף
פ' יסף להבית על אלה
מכה רבה ונקלה אחיך
לענין: דברים כה ג
וקדשתם את שנת
החמישים שנה וקראתם
דרור בארץ לכל ישיבה
ויביל הוא תהיה לכם
ושבתם איש אל אחותו
ואיש אל משפחתו
קדשוהו: ויקרא כה י

הגהות הב"ח

- (א) נגמא וחד אמר כנגד
שלשה שומרי הסף:
(ב) שם וחמשה ושבעה
כנגד שלשה שומרי:
(ג) רש"י ד"ה כנגד
שלשה שומרי הסף:

מוסף רש"י

- פלימו אומר בזמנו אין
מקדישין אותו. שאינו
צריך חיזוק דכ"ד. כנגד
ברכת כהנים. שלשה
תיבות כפסוק ראשון
וחמשה כפסוק שני ושבעה
כפסוק שלישי ונחשורוס.
שבעה רואי פני המלך.
שבעה הם מלמדי שבעת
שרי פרס ומדי, והתם יש
חמשה שומרי, כדכתיב
כסוף מלכים, שלשה שומרי
הסף כסוף ספר מלכים
(שם).

(א) נראה דתנא כלן וק"ל ופירך
רבא והא עיבור קמי

הַשְׁכִּימוּ לִי. מִחֹר ז' עֲלֵיָהּ
 שָׁנָה עֲלִיתִי. לְהִטְרֹף עִמָּכֶם
 מִטַּעֲוִי: מִחֲמַם כִּסּוּפָא הוּא
 בְּרִשּׁוֹת וְלִצְלוֹת מִיּוֹ: שְׁלֵיפֶרֶס
 בְּמוֹזְמוֹנִין לֹה מַעֲשֶׂה
 הַשְׁכִּימוּ לִי שְׁבַעַה
 שְׁמוֹנָה אָמַר מִי הוּא
 יֵרֵד⁽⁶⁾ עֹמֵד שְׁמוּאֵל
 שְׁעִלִיתִי שְׁלֹא בְרִשּׁוֹת
 עֲלִיתִי אֵלֹא לְלִמּוּד ה'
 אָמַר לוֹ שֶׁב בְּנֵי שֶׁב
 לְהִתְעַבֵּר עַל יֵרֵד א'
 מַעֲבִירִין אֶת הַשָּׁנָה א'
 שְׁמוּאֵל הִקְטֵן הוּהוּ
 וּמִחֲמַת כִּסּוּפָא הוּא ז'
 וְקָא דְרִישׁ וְהִרִיחַ רִיז'
 שׁוֹם יֵצֵא עֹמֵד רִבִּי
 וְיֵצֵאוּ בְּשֹׁרֶת מִצָּאן

היו שומעין קול היואל מן השמים אל
יואל קול אחר כמו פעמים שלשם מכה
מנו למרחוק ואחור קול היו שומעין * לכן
ג' הרבנים והגשירים. והאל דלל חשיב
ה' סימנין לנקמן משום דלעל שנים
מהן מעבדין אבל הני אפילו אחד
מהני מעבדין ובצריכתא דבסמון גבי
גדיים וטלאים וגזלות שלל פרחו נמי
לא חשיב להו משום דלחין דבסמון
אפי' אשנים מהם אין מעבדין עליו
אלא שעוין אחור סעד עם אחד מג'
סימניס: **ו** **למפני** גדיית ישרא'ל
שנעקרו ממקומן. משום דהין דיחתי
בא"י אין צריך לעבד דאפי' האחרון
יכול להגיע ירימ' ניסן עד פסח
כדמניא פ"ק דתענית (דף י.)
שאלת גשמיס ט"ו יום אחר ה'גזי
שליש המסין שישאל לנהר פרת:
רשב"ג אומר חדש. הכא משמע
חדש סתם הוא חדש
חסר וכן בפרק המדיר (בבבבב דף
עא.) גבי חדש מלא וחדש חסר
איכא בינייהו וקשה דבסוף החולין
(בבבבב דף מח: וסס) אמרין ירח
שלשים ימים שלשים וכן בפרק קמא
דנויר (ה. וסס) פריך ואימא שלשים
כדמניא עד חדש ימים וי"ל * לשון
תורה לחוד ולשון חכמים לחוד א"ר הכא
ובבבבב דקאמר ת"ק שלשים מוכחא
מילתא דלחין תנא חדש חסר:
(וע"ע חס' כחצות עמוד ד"ה רני):
ממעטני

תורה אור השלם
 1. ויזען שבנהו בן יחזקאל
 ממנו עלים ואומר לעזרא
 אבננו מעלתו באלוהים
 ונשים כבודות מעמי
 וארצו וקהל יש מקוה
 לישארל על זאת:
 עזרא יב
 2. ויאמר יו אל תדושע
 קסלך לקוה זה אתה
 נפצל על פניך: קטא
 ברייתא ארעא עברת את
 דביתא ארעא ארעא ארעא
 ונבון לקוה מן תרעין ס
 קנב וגם כחשו וגם שמו
 בבליית: ידושע י יא-
 3. ואמר יו אל משה דע
 אקא מאתנא לשמר
 מצותי ותורת:
 שמוה דא כח

גליון הש"ס
 נגמרא וכשמת אומרם
 עילוי: ענין לו זכריות ד
 3"ס וזכריות יונה
 5"ס: **תוספות** יא
 קול ובו לרסן דין איתו
 כ"ק ענין יחייט פקס מ"ו
 1: **ליבנות**
 1: **רשב"י** ובו י"א
 דלשון תורה לרור: ענין
 תענית דע ע"א כש"י
 ותוספות 5:

מוסף רש"י
כמה עיבור השנה. ימי
אלד הראשון שאותו עשין
עיבור לשנה (ד"ה יס"ג).

[illegible][illegible]

שנעקרו ממקומן ועדיין